

UCHWAŁA NR XXIV/244/2026

RADY MIASTA MŁAWA

z dnia 24 lutego 2026 r.

w sprawie rozpatrzenia petycji dotyczącej podjęcia uchwały

Na podstawie art. 18 b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2025 r., poz. 1153 ze zm.) w związku z art. 9 ust. 2 i art. 13 ust 1 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r., poz. 870) po zapoznaniu się z wynikami przeprowadzonego przez Komisję Skarg, Wniosków i Petycji postępowania - Rada Miasta Mława uchwala, co następuje:

§ 1. Petycję z dnia 19 stycznia 2026 r. w części dotyczącej zmiany - aktualizacji prawa miejscowego w zakresie funkcjonowania 2 pomników przyrody tj.: utworzenie uchwały (lub uchwał) Rady Miasta w sprawie pomników przyrody lub w sprawie aktualizacji danych pomników przyrody znajdujących się na terenie Gminy Mława w celu dostosowania prawa miejscowego do aktualnych przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody i wyeliminowania niejasności w zakresie sprawującego nadzór, uznaje się za zasadną.

§ 2. Petycję z dnia 19 stycznia 2026 r. w części dotyczącej wprowadzenia do programu ochrony środowiska bardziej szczegółowych zapisów: „każdy pomnik przyrody jest wizytowany raz na rok lub raz na dwa lata i podczas takiego przeglądu w terenie sprawdzane są: kompletność i widoczność oznakowania, ogólny wizualny stan zdrowia, przestrzeganie zakazów (np. porządek, niszczenia, zaśmiecanie itp.) i ewentualne potrzeby działań ochronnych i zapobiegawczych; dane te są zapisywane, przekazywane Burmistrzowi i przekazywane Radzie jako dowód ochrony” celem zapewnienia prawidłowej ochrony pomników przyrody i prawidłowej realizacji programu ochrony środowiska uznaje się za niezasadną.

§ 3. Uzasadnienie sposobu rozpatrzenia petycji zawiera załącznik do uchwały.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Miasta, zobowiązując go do poinformowania składającego petycję o sposobie jej rozpatrzenia.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega publikacji w Biuletynie Informacji Publicznej oraz na stronie internetowej.

Przewodniczący Rady Miasta

Filip Kowalczyk

Załącznik do Uchwały NR XXIV/244/2026
Rady Miasta Mława
z dnia 24 lutego 2026

UZASADNIENIE

W dniu 19.01.2026 r. do Rady Miasta Mława wpłynęła petycja, która została skierowana do Komisji Skarg i Wniosków dotycząca:

1. zmiany - aktualizacji prawa miejscowego w zakresie funkcjonowania 2 pomników przyrody tj.: utworzenie uchwały (lub uchwał) Rady Miasta w sprawie pomników przyrody lub w sprawie aktualizacji danych pomników przyrody znajdujących się na terenie Gminy Mława w celu dostosowania prawa miejscowego do aktualnych przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody i wyeliminowania niejasności w zakresie sprawującego nadzór,

2. wprowadzenia do programu ochrony środowiska bardziej szczegółowych zapisów: „każdy pomnik przyrody jest wizytowany raz na rok lub raz na dwa lata i podczas takiego przeglądu w terenie sprawdzane są: kompletność i widoczność oznakowania, ogólny wizualny stan zdrowia, przestrzeganie zakazów (np. porządek, niszczenia, zaśmiecanie itp.) i ewentualne potrzeby działań ochronnych i zapobiegawczych; dane te są zapisywane, przekazywane Burmistrzowi i przekazywane Radzie jako dowód ochrony” celem zapewnienia prawidłowej ochrony pomników przyrody i prawidłowej realizacji programu ochrony środowiska.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa kompetencje do ustanowienia pomnika przyrody należą obecnie do rady gminy, która podejmuje stosowną uchwałę. Wcześniej ustanowienie pomnika przyrody następowało w drodze rozporządzenia wojewody. Zgodnie z ustawą o ochronie przyrody z 2004 roku jedynymi zarządzającymi pomnikami przyrody na swoim terenie są rady gmin wraz z burmistrzami. W świetle rozporządzenia Ministra Środowiska z 2012 roku o Centralnym Rejestrze Form Ochrony Przyrody (CRFOP) prowadzonym przez Generalną Dyрекcję Ochrony Środowiska (GDOŚ) to rady gmin są zobowiązane do uaktualnienia w/w rejestru w zakresie danych dotyczących pomników przyrody znajdujących się na ich terenie. Zgodnie z art. 21 pkt 4 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 roku o zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie (DZ. U. z 2009 r. Nr 92, poz. 753 ze zm.) rady gmin przejęły wszystkie kompetencje organów, które utworzyły lub ustanowiły pomniki przyrody. W przepisach przejściowych przedmiotowej ustawy wskazano, iż do czasu wejścia w życie aktów prawa miejscowego wydanych przez rade gminy zachowując moc dotychczasowe akty prawa miejscowego (czyli rozporządzenia wydane przez wojewodę). W wymienionych aktach prawnych – na co wskazuje składający petycję – brak jest wskazania organu zarządzającego pomnikami przyrody.

Aktualnie, zgodnie z art. 44 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody jest wymóg, aby w uchwale rady gminy określić organ sprawujący nadzór nad ustanowionymi pomnikami.

W związku z powyższym w zakresie dostosowania prawa miejscowego do aktualnych przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody, petycję należy uznać za zasadną.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska obowiązkiem Burmistrza jest sporządzanie gminnego programu ochrony środowiska, który następnie – na podstawie art. 18 ust. 1 przywołanej wyżej ustawy – uchwalany jest przez Radę Miasta. Należy podnieść, że program ten zawiera w swojej treści nie tylko wykaz pomników przyrody znajdujących się na terenie Miasta, ale przede wszystkim postanowienia dotyczące planowanych działań wobec pomników przyrody celem ich ochrony. Dodatkowo, w myśl art. 18 ust. 2 przywołanej wyżej ustawy, obowiązkiem Burmistrza jest sporządzanie i przedkładanie co dwa lata Radzie Miasta raportu z wykonania programu ochrony środowiska, który jak wskazano wyżej dotyczy również działań w przedmiocie ochrony pomników przyrody.

Najnowszy raport z realizacji programu ochrony środowiska Miasta Mława będzie sporządzony w roku 2026, w którym zostaną wyszczególnione działania w zakresie pomników przyrody. Poprzednie raporty zostały sporządzone na lata 2011-2015 oraz 2020-2022.

W aktualnym porządku prawnym nie ma przepisu, który nakłada obowiązek odrębnego raportowania organowi stanowiącemu jednostki samorządu terytorialnego stanu pomników przyrody.

Ponadto „Program ochrony środowiska dla Miasta Mława” jest dokumentem strategicznym, określającym kierunki polityki ekologicznej Miasta oraz ramy działań w zakresie ochrony środowiska. Nie jest to dokument operacyjny ani instrukcyjny, dlatego nie zawiera szczegółowych zapisów dotyczących częstotliwości wykonywania przeglądów terenowych, sposobu dokumentowania czy form oceny stanu zdrowotnego pomników przyrody. Uszczegółowienie zapisów – takich jak określanie częstotliwości wizytacji terenowych, oceny stanu zdrowotnego czy sposobu prowadzenia dokumentacji – nie jest właściwe na poziomie strategicznym Programu.

Dodatkowo nadzór nad pomnikami jest sprawowany w sposób ciągły i w razie stwierdzenia nieprawidłowości podejmowane są niezbędne działania.

W roku 2014 zostały uzupełnione oznaczenia i zabezpieczenia pomników przyrody, w 2015 roku wykonano ekspertyzę dendrologiczną statyki lipy drobnolistnej przy ulicy Studzieniec oraz inwentaryzację trzech lip drobnolistnych przy ulicy Brzozowej. Następnie w roku 2016 dokonano prac pielęgnacyjnych, w tym dokonanie cięć sanitarnych, redukcji korony na wszystkich pomnikach oraz założenie wiązań elastycznych na pomniku

zlokalizowanym przy ul. Brzozowej. W latach 2021 do 2023 dokonywano przeglądu wizualnego pomniku w celu określenia suszu, widoczności oznaczeń, poluzowania wiązań drzew przy ulicy Brzozowej. W roku 2024 wykonano ekspertyzę dendrologiczną, statyki lipy drobnolistnej metodą testu obciążeniowego – pomnika przyrody rosnącego w Mławie przy ul. Studzieniec. Dodatkowo wykonano kontrolę metodą szacunkową i wizualną z zaleceniami trzech lip drobnolistnych, będącymi pomnikiem przyrody rosnącym w Mławie przy ul. Brzozowej. W celu zabezpieczenia i podjęcia próby rekonstrukcji grupy drzew składającej się na pomnik przyrody rosnący przy ul. Brzozowej, dokonano w 2025 roku nasadzenia 2 szt. wyselekcjonowanych sadzonek drzew gatunku lipa drobnolistna w bezpośrednim sąsiedztwie pomnika przyrody.

Obecny sposób bieżącego nadzoru nad pomnikami przyrody w zupełności zabezpiecza potrzeby w zakresie ochrony tych pomników. W przypadku stwierdzenia potrzeby przeprowadzenia szczegółowych ekspertyz w sytuacji zauważenia stanów choroby drzewa, zagrożenia bezpieczeństwa – takie działania mogą być podejmowane doraźnie i celowo. Wdrożenie obowiązku corocznego lub dwuletniego przedstawiania Radzie Miejskiej raportu obejmującego pełną, a co za tym idzie ekspercką ocenę wszystkich pomników przyrody, prowadziłoby do nieproporcjonalnego obciążenia budżetu miasta.

Ochrona przyrody, podobnie jak inne zadania własne gminy, musi być realizowana w sposób gospodarny i adekwatny do rzeczywistych potrzeb oraz uwarunkowań lokalnych.

W związku z powyższym w zakresie wprowadzenia do programu ochrony środowiska bardziej szczegółowych zapisów dotyczących pomników przyrody, zlokalizowanych na terenie Miasta Mława, petycję należy uznać za niezasadną.

Reasumując wszystkie powyższe aspekty, petycję z dnia 19 stycznia 2026 r. w części dotyczącej zmiany - aktualizacji prawa miejscowego w zakresie funkcjonowania 2 pomników przyrody tj.: utworzenie uchwały (lub uchwał) Rady Miasta w sprawie pomników przyrody lub w sprawie aktualizacji danych pomników przyrody znajdujących się na terenie Gminy Mława w celu dostosowania prawa miejscowego do aktualnych przepisów wynikających z ustawy o ochronie przyrody i wyeliminowania niejasności w zakresie sprawującego nadzór, uznaje się za zasadną.

W części dotyczącej wprowadzenia do programu ochrony środowiska bardziej szczegółowych zapisów: „każdy pomnik przyrody jest wizytowany raz na rok lub raz na dwa lata i podczas takiego przeglądu w terenie sprawdzane są: kompletność i widoczność oznakowania, ogólny wizualny stan zdrowia, przestrzeganie zakazów (np. porządek, niszczenia, zaśmiecanie itp.) i ewentualne potrzeby działań ochronnych i zapobiegawczych; dane te są zapisywane, przekazywane Burmistrzowi i przekazywane Radzie jako dowód ochrony” celem zapewnienia prawidłowej ochrony pomników przyrody i prawidłowej realizacji programu ochrony środowiska uznaje się za niezasadną.